

Målepunkter til optikerområdet 2018 Medicinering og overgange

I høringsperioden arbejdes der fortsat på justering af rækkefølgen af målepunkterne.

Nedenstående målepunkter anvendes ved tilsyn på optikerområdet. Alle tilsyn vil indeholde elementer af observation, interview og gennemgang af skriftligt materiale.

Patientforløb og journalføring

1: Journalgennemgang mhp. om journaler er identificerbare, dateret og signeret			
Der blev gennemgået et antal journaler med henblik på, om alle journaldele var påført patientens navn og personnummer, om hvert journalnotat var dateret, og om det fremgik, hvem der havde udarbejdet notatet.			
Ved print af elektroniske journaler skal samtlige journaldele indeholde patientens navn og personnummer.			
Referencer: Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler (journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse mv.), BEK nr. 1090 af 28. juli 2016 Bekendtgørelse om information og samtykke og om videregivelse af helbredsoplysninger mv., BEK nr. 665 af 14. september 1998 Vejledning om identifikation af patienter og anden sikring mod forvekslinger i sundhedsvæsenet, VEJ nr. 9808 af 13. december 2013			
	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
1: Journalgennemgang mhp. om journaler er identificerbare, dateret og signeret			
Fund og kommentarer:			

2: Journalgennemgang mhp. om journaler er på dansk og forståelige			
Der blev gennemgået et antal journaler mhp om notaterne var skrevet på dansk og var forståelige for andre sundhedspersoner.			
Journalerne skal – fraset eventuel medicinsk terminologi – skrives på dansk og eventuelle standardskabeloner (fraser) skal være skrevet på dansk og være meningsfulde. Sundhedspersoner inden for samme speciale skal umiddelbart på baggrund af teksten kunne forstå udrednings- og behandlingsforløbet samt diagnoser, såfremt de foreligger. Der må anvendes forkortelser, som er almindelige i det danske sprog eller anerkendte medicinske forkortelser.			
Såfremt journalnotater anvendes som epikrise (resumé af journalen ved overgang til anden			

<p>behandler), skal de være forståelige for den praktiserende læge, som ikke har detaillkendskab til optikerområdet.</p> <p>Referencer: Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler (journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse mv.), BEK nr. 1090 af 28. juli 2016</p>			
	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
2: Journalgennemgang mhp. om journaler er på dansk og forståelige			
Fund og kommentarer:			

3: Journalgennemgang mhp. indikation for undersøgelser/behandlinger			
<p>Der blev gennemgået et antal journaler med henblik på, om der i alle journaler var angivet indikation for undersøgelser/behandlinger.</p> <p>Indikationen for undersøgelsen/behandlingen skal fremgå. Indikationen skal beskrives særligt udførligt, hvis der er tale om, at der fraviges fra almindelige standarder, kliniske retningslinjer mv.</p> <p>Referencer: Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler (journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse mv.), BEK nr. 1090 af 28. juli 2016 Bekendtgørelse om optikervirksomhed (Virksomhedsbekendtgørelsen), BEK nr. 817 af 14. september 1994.</p>			
	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
3: Journalgennemgang mhp. indikation for undersøgelser/behandlinger			
Fund og kommentarer:			

4: Journalgennemgang mhp. informeret samtykke til behandling			
<p>Der blev gennemgået et antal journaler med henblik på, om det fremgik, at patienten forud for behandlingen havde givet samtykke hertil efter at have modtaget information om helbredstilstanden, behandlingsmulighederne samt risiko for komplikationer og bivirkninger.</p> <p>Informationen omfatter patientens helbredstilstand og relevante behandlingsmuligheder, herunder risiko for komplikationer og bivirkninger. Det skal skrives i journalen, hvilken mundtlig og skriftlig information, der er givet til patienten, og hvad patienten har tilkendegivet med hensyn til behandling, herunder om patienten samtykker til en konkret behandling eller den samlede behandlingsplan.</p> <p>Referencer: Bekendtgørelse om information og samtykke og om videregivelse af helbredsoplysninger mv., BEK</p>			
	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
4: Journalgennemgang mhp. informeret samtykke til behandling			
Fund og kommentarer:			

nr. 665 af 14. september 1998			
Vejledning om information og samtykke og om videregivelse af helbredsoplysninger mv., VEJ nr. 161 af 16. september 1998			
Bekendtgørelse om optikervirksomhed (Virksomhedsbekendtgørelsen), BEK nr. 817 af 14. september 1994.			
	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
4: Journalgennemgang mhp. informeret samtykke til behandling			
Fund og kommentarer:			

5: Journalgennemgang mhp. journalopbevaring			
<p>Det blev undersøgt, om de sundhedsfaglige optegnelser/journaler blev opbevaret forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.</p> <p>Journaler opbevares almindeligvis i aflåste rum eller skabe, men kan opbevares på åbne reoler i rum, hvor patienter og pårørende ikke opholder sig, med mindre personalet er til stede. Adgang til elektroniske journaler skal være beskyttet ved personligt password.</p> <p>Relevante bilag skal opbevares i enten den elektroniske journal (fx ved indskanning) eller i separat papirjournal. I så fald skal det fremgå af den elektroniske journal, hvilke papirdokumenter der findes. Dokumentationen skal opbevares i mindst 5 år.</p> <p>Referencer: Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler (journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse mv.), BEK nr. 1090 af 28. juli 2016</p>			
	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
5: Journalgennemgang mhp. journalopbevaring			
Fund og kommentarer:			

6: Interview om samarbejde med lægen og kontraindikationer			
<p>Optikeren/optometristen blev interviewet om, hvorvidt der kendes til symptomer på patologi, om der screenes for (spørges ind til) patologi, om de følger op på fund af patologi ved at vejlede patienten til at søge læge, og om fundene journalføres.</p> <p>Optikerens/optometristens kendskab til alvorlig patologi skal som minimum omfatte følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • at patienter med pludseligt opståede synsnedsettelse, synsfeltsdefekter, skelen, dobbeltsyn eller vedvarende synsproblemer altid skal henvises til lægen • at førstegangsudlevering af synshjælpemidler til børn under 10 år kun må ske efter forudgående lægeundersøgelse • at optikeren/optometristen og kontaktlinseoptikeren skal følge lægens ordination, hvor en sådan foreligger, eller kontakte lægen ved mistanke om fejl ved ordinationen. 			

Kontraindikationer:

- bliver en optiker/optometrist eller en kontaklinseoptiker bekendt med eller får mistanke om, at en person lider af sygdomme eller sygdomstilstande, som kontraindicerer, eller som kunne påvirkes af optikers/optometrists eller kontaklinseoptikers behandling, skal behandlingen afbrydes, og personen henvises til at søge læge.

Referencer:

[Bekendtgørelse om optikervirksomhed \(Virksomhedsbekendtgørelsen\), BEK nr. 817 af 14. september 1994](#)

[Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler \(journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse mv.\), BEK nr. 1090 af 28. juli 2016](#)

	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
6: Interview om samarbejde med lægen og kontraindikationer			
Fund og kommentarer:			

Generelt

7: Interview om instruktion og tilsyn med hjælpepersonale			
<p>Optikeren/optometristen blev interviewet om, hvordan der sikres instruktion og tilsyn i forbindelse med hjælpepersonale i patientbehandling. Desuden blev hjælpepersonale spurgt, hvordan optikeren/optometristen førte tilsyn med deres behandling, og om de følte sig tilstrækkeligt vejledt.</p> <p>Optikerens/optometristens instruktion og tilsyn med hjælpepersonalets behandling skal som minimum omfatte følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • at optikeren/optometristen sikrer sig, at hjælpepersonalet er instrueret i patientbehandlingen og har forstået instruktionen, herunder at behandle eventuelle komplikationer, og hvornår der skal tilkaldes hjælp • at optikerens/optometristens tilsyn med hjælpepersonalet tager udgangspunkt i opgavens karakter samt personalets uddannelse, erfaring og kvalifikationer i relation til den konkrete opgave. <p>Referencer: Vejledning om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed), VEJ nr. 115 af 11. december 2009</p>			
	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
7: Interview om instruktion og tilsyn med hjælpepersonale			
Fund og kommentarer:			

8: Interview om håndtering af utilsigtede hændelser			
<p>Optikeren og andre, der er involveret i opfølgning på utilsigtede hændelser på behandlingsstedet, blev interviewet om, hvordan man følger op på utilsigtede hændelser med henblik på forebyggelse af gentagelser.</p> <p>Ved interviews skal det fremgå, at der som minimum er procedurer for følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • systematisk opfølgning på utilsigtede hændelser, der omfatter, at der ved behov iværksættes konkrete initiativer til forebyggelse af samme eller lignende utilsigtede hændelser fremover. <p>Referencer: Vejledning om rapportering af utilsigtede hændelser i sundhedsvæsenet m.v.. VEJ nr 1 af 3. januar 2011</p>			
	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
8: Interview om håndtering af utilsigtede hændelser			
Fund og kommentarer:			

9: Adgang til håndhygiejne			
<p>Det blev undersøgt, om der var let adgang til at udføre korrekt håndhygiejne.</p> <p>I alle lokaler, hvor der udførtes undersøgelse og behandling af patienter, var der i samme eller nærliggende lokale let adgang til relevante håndhygiejnefaciliteter, håndhygiejnemidler og evt. personlige værnemidler.</p> <p>Referencer: Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer for håndhygiejne, 2013</p>			
	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
9: Adgang til håndhygiejne			
Fund og kommentarer:			

10: Interview om klinikhygiejne			
<p>Ved interview kan optikeren/optometristen redegøre for, hvordan de Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer (NIR) for rengøring i hospitals- og primærsektoren, herunder dagtilbud og skoler fra Statens Seruminstitut, er implementeret i klinikken.</p> <p>Dette indebærer, at det som minimum er opfyldt, at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • behandlerrummet er ryddeligt • udstyr rengøres, desinficeres og steriliseres efter forskrifterne og opbevares forsvarligt. <p>Referencer: Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer for rengøring i hospitals- og primærsektoren, herunder dagtilbud og skoler 1. udgave 2015 Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer for desinfektion i sundhedssektoren 1. udgave maj 2014, 2 udgave 2016. Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer om generelle forholdsregler i sundhedssektoren 1. udgave, 2017</p>			
	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
10: Interview om klinikhygiejne			
Fund og kommentarer:			

11: Observation og interview om sterile produkter og rengøring af hjælpemidler			
<p>Det blev undersøgt, om sterile produkter, fx kontaktlinser, blev opbevaret forsvarligt, og at det var sikret, at holdbarhedsdatoen ikke var overskredet.</p> <p>Det blev undersøgt, om der var instrukser for genanvendelige synshjælpemidler, fx linser, som angav, hvordan rengøring efter producentens forskrift skulle foregå. Personalet blev interviewet om kendskab til indholdet i instruksen.</p>			

<p>Referencer: Vejledning om ordination og håndtering af lægemidler, VEJ nr. 9079 af 12. februar 2015</p> <p>Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer for desinfektion i sundhedssektoren 1. udgave maj 2014, 2 udgave 2016</p>			
	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
11: Observation og interview om sterile produkter og rengøring af hjælpemidler			
Fund og kommentarer:			

12: Interview om autorisation			
<p>Det blev undersøgt om ledelsen har sikret, at personalet har autorisation til at udføre synsbestemmelse og optiske behandlinger.</p> <p>Referencer: Ansættelse af sundhedsfagligt personale – Gode råd og præciseringer. Styrelsen for Patientsikkerhed, 2016.</p> <p>Vejledning om kontrol af autorisationsstatus ved ansættelse af autoriseret sundhedspersonale VEJ nr. 9030 af 27. januar 2010</p>			
	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
12: Interview om autorisation			
Fund og kommentarer:			

13: Observation og interview om tavshedspligt			
<p>Ved observation og interview undersøges det, om tavshedspligten overholdes. Kliniklokaler er indrettet, således at tavshedspligten ikke brydes under journaloptagelse, behandling mv. Hvis der behandles i rum med flere patienter, skal der redegøres for, hvordan der sikres diskretion, samt at tavshedspligten overholdes.</p> <p>Referencer: Vejledning om Sundhedspersoners tavshedspligt, dialog og samarbejde med patienters pårørende, VEJ nr. 9494 af 4. juli 2002</p> <p>Bekendtgørelse af sundhedsloven (kapitel 9, tavshedspligt, videregivelse og indhentning af helbredsoplysninger mv.) BEK nr. 913 af 13. juli 2010</p>			
	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
13: Observation og interview om tavshedspligt			
Fund og kommentarer:			

14: Interview om personalets kompetence, ansvars- og opgavefordeling			
<p>Ledelsen skal sikre, at der er en skriftlig instruks for personalets kompetencer samt ansvars- og opgavefordeling i forhold til synsbestemmelse og optiske behandlinger.</p> <p>Den skriftlige instruks skal beskrive kompetencer samt ansvars- og opgavefordeling for alle ansatte personalegrupper, herunder vikarer og studerende, samt regler for delegation i forhold til synsbestemmelse og optiske behandlinger.</p> <p>Det sikres ved interview, at personalet kender og følger instruksen.</p> <p>Referencer: Vejledning om udfærdigelse af instrukser, VEJ nr. 9001 af 20. november 2000</p>			
	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
14: Interview om personalets kompetence, ansvars- og opgavefordeling			
Fund og kommentarer:			

Øvrige fund

15: Øvrige fund med patientsikkerhedsmæssige risici			
	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
15: Øvrige fund med patientsikkerhedsmæssige risici			
Fund og kommentarer:			